

Székely Hírek

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai újsága

Székely-Museum
Cluj-Kolozsvari

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu. A regátban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyilt-tér soronkint 3 leu.

Felelős szerkesztő:
Ébert András.
Hirdet: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorhelu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Mossuth-utca) 31. sz.
Megjelen minden vasárnap

A drágaság

egyre fokozódik. Napról-napra
mő az egyes cikkek, különösen
az élelmiszer ára. Ma-holnap
elviselhetetlenné válik az élet
és a sok existencia bukása, tel-
jes leromlása a nagyobb bajok
és szenvedések előhírnöke.

De mi ennek az oka? Hol a
bajok kutforrása? Hiszen a föld
ma is annyit terem, mint régen-
te; iparosaink épen úgy dolgoznak
és a lélekszám sem nőtt meg?

A világháború elfogyasztotta
évtizedek szorgalmas munkájá-
nak eredményeit, a dus raktár-
rak üresen maradtak, a készle-
tek teljesen elfogytak. Ország-
határok megváltoztatása, a tár-
sadmli rend felbomlása és
átalakulása, az ipari termelésnek
nehézkes megindulása és az
emberek kapzsisága idáig jutta-
tott minket: a drágaság egyre
fokozódik.

Nem elszigetelt jelenség ez az
emberiség történelmében. Már
volt ennél nagyobb drágaság is.
A francia forradalom idején, Ro-
bespierre és a rémuralom bu-
kása után, amikor vissza kezd-
tek térni 1795. körül a régi rend
felé, még nagyobb volt a drá-
gaság.

A történelem lapjairól olvas-
hatjuk, hogy akkoriban pl. Pá-
risban egy öl fa 24,000 papir
frankba került, de még ennyiért
is nehezen adták. A kenyér sok
háztartásban teljesen hiányzott.
A pékboltok előtt reggeltől-es-
tig ácsorogtak az éhes emberek,
hogy valahogyan hozzájuthas-
sanak egy darab kenyérhez.

A munkásosztály roppant nyo-
moruságát fokozta az a körül-

mény, hogy a konvent eltörölte
a maximálást, minek folytán a
gabona és liszt ára azonnal
olyan magasra emelkedett, hogy
a többi cikk drágulását is elő-
idézte. Hozzájárult mindezekhez
az, hogy a gazdagok uzsora-
kölcsonöket nyújtottak, amely
aztán maga után vonta a teljes
leromlást.

Ilyenek voltak az állapotok
1795-ben és 1922-ben ezekhez
közeledünk, vagy már benne is
vagyunk.

Országos érdek, hogy a drá-
gaság ne fokozódjék és életünk
viharfelhői elvonuljanak fejünk
felől. Erélyes rendszabályok kel-
lenek és ezeket az államhata-
lomtól várjuk.

Mi a következő radikális in-
tézkedéseket ajánljuk a kormány
figyelmébe, amelyek közül egyet-
mást életbe is léptetett már:

1. Gazdasági gépek, mozdo-
nyok és a termelést fokozó
iparcikkek behozatalán kívül
szüntesse be azonnal a többi
cikkek behozatalát. Ezzel pén-
zünknek nagymérvű kivándor-
lását megakadályozza. A se-
lyemharisnyát, lakkcipőt, bu-
tort, ementali sajtot stb.-t mi
könnyen pótolhatjuk.

2. Mozdítsa elő a minél na-
gyobb, gyorsabb és a kufár-
közvetítő kupeczek nélküli kivi-
telt: terményeink feleslegéből.
Ezzel elősegíti pénzünk nagy-
mértékű visszaözlését és a
leu értékének emelkedését.

3. Mozdítsa elő a termelést,
az akadályok nélküli könnyű
szállítást és adjon teljes moz-
gási szabadságot a kereskede-
lemnek.

4. Fizesse pontosan tisztvi-
selőit és adja meg mindegyik-
nek a megélhetéshez szükséges
minimumot.

Polgártársainknak pedig azt
ajánlanók, hogy takarékoskod-
janak minden téren, kerüljék a

csillogó, de haszontalan fény-
üzést és dolgozzék mindenki.

Alig hisszük, hogy így kor-
mány és társadalom együttes
akarása rövid időn belül ren-
det nem teremt ezen a téren is.
Csak akarni kell!

Közigazgatási ülés.

Udvarhelyvármegye közigazgatási
bizottsága Neamtu Valér prefektus
elnökségével e hó 10-én tartotta meg
havi rendes ülését a tagok nem nagy
érdeklődése mellett. Egyedül Dr Ele-
kes Dénes az, aki állandóan résztvesz
az üléseken s hallatja szavát. Ohaj-
tandó volna, hogy a többi rendes
tagok is hasonlóan cselekedjenek.

Az ülés első jelentését Szabó Gá-
bor alispán terjesztette elő s ennek
keretében bejelentette, hogy az üre-
sedésben levő két helyre Gyárfás
Pál és Andrányi Géza neveztetett ki
a közigazgatási bizottságba.

A jelentés kapcsán Dr Elekes arra
kérte a prefektust és a bizottságot,
hassanak oda, hogy az előző kor-
mány idejében megindult a községi
autonomia, vagyis az előljárók vá-
lasztás útján való alkalmazása az itt
érvényes községi törvény szerint
életbeléptetessék. A prefektus ebben
az ügyben való eljárását megígérte.
Majd arra kérte Dr Elekes, hogy a
körjegyzők helyükön állandósítsassa-
nak, mert a gyakori változások a
népnél is bizalmatlanságot keltenek
közvetlen vezetőivel szemben, sok-
szor indokolatlanul. Az áthelyezés
csakis fegyelmi okból történ-
jék, mint az előző időkben volt.
Németh Albert min. tanácsos szin-
tén panasolja, hogy kiszállásai al-
kalmából meggyőződött a körjegy-
zők folytonos változása miatt tör-
tént sérelmekről, melyek az adókeze-
lésnél közvetlen az állam károsodá-
sát vonják maguk után.

Dr Elekes ismételt felszólalásá-
ban a Földmives Szövetség alap-
szabályainak késedelmes jóváha-

gyása és így a működés akadályo-
zását hozta fel. Erre Neamtu prefek-
tus válaszában kijelentette, hogy
mozgalom indult a már korábban
létező Gazdasági Egyesület és a most
keletkezett Szövetségnek együttes
működése érdekében. Ez a régi köz-
intézmény a multban szép eredményt
ért el, vagyonnal is rendelkezik,
tömörüljenek együvé és akkor a
kérdés nyomában megoldást nyer.
Semmi értelme nincs annak, hogy
egy céllal működő két egyesület legyen
a vármegyében.

Németh Albert miniszteri tanácsos,
pénzügyigazgató jelentéséből kiténik,
hogy a fennálló 1 millió 402,344 leu
85 bani állami adótartozással szem-
ben 117,071 leu 88 bani befizetés
történt, fogyasztási adóból 1 millió
107,164 leu 32 bani folyt be, bé-
lyeg- és jogilletékben a 470,270 leu
1 bani tartozással szemben 197,883
leu 44 bani befizetés volt, míg az
állami egyedáruságból 302,203 leu
80 bani befizetés történt. Az összes
tartozások (beleértve egyes apróbb
tétéleket is) 3 millió 628,088 leu 34
banit és a befizetés 1 millió 868,681
leu 30 banit tett ki.

Nistor Joachim tanfelügyelő jelen-
téséből kiténik, hogy egyes iskolák-
ban az előadásokat a növendékek
hanyagul látogatják. Ennek okát első-
sorban az előljáróságok és iskolai
helyhatóságoknak a rendelkezések
figyelembe nem vételében lehet ke-
resni. Ugyanez okból a gazdasági
ismétlőiskolák is teljesen panganak,
holott ez a népgazdaság szempont-
jából óriási hátrányt okoz. Ismertette
a kolozsvári közokt. államtitkárság

29,000—921. és 3300—921. sz. rendeleteit. A bizottság elfogadta a vármegyei főorvos által egészségtelennek nyilvánított muzsnai és székelyderzsi felekezeti iskolák betiltását, valamint Nagy Géza és Sándor István székelyszenterzsébeti ref. tanítóknak a működéstől való eltiltását, miután a törvény által megkívánt tanítói oklevéllel nem rendelkeznek.

Molnár Samu árvaszéki elnök, a vezető-ügyész, valamint Erlich Béla állategészségügyi felügyelő, Dr Comsa Sofron tiszt főorvos, Sipos Béla főmérnök jelentéseit is a bizottság tudomásul vette.

Több ügy elintézése után, az ülés véget ért.

Tájékoztatlanság az 1 százalékos forgalmi adó körül.

(Saj. tud.) A hómályosan stilizált rendeletek, a végrehajtó hivatalok, illetve tisztviselők átkai. Ilyen az 1 százalékos forgalmi adó végrehajtási utasítása is: a Vezérigazgatóság 40.601—921. sz. rendelete. A pénzügyi hatóságok találgatták, kombinálták, egyszerűsítették, módosították a »ha akarom fehér, ha akarom fekete« rendeletet és végeredményben mindenik másképen intézkedett.

A fent említett rendelet — amint már megírtuk — mentesíti az 1 százalékos adó fizetése alól a tisztán munkabéréért dolgozó iparost. Igen ám, de kik ezek? Kétségtelenül a megrendelőik anyagát feldolgozó szabók, szabónők, masamódok,

lábbeli készítőik, no meg a borbélyok.

A pénzügyminisztérium azonban a borbélyokat 254.205—921—922. sz. rendeletével mégis az 1 százalékos forgalmi adó fizetésére kötelezi és pedig válaszként a kolozsvári iparkamara utján benyújtott memorandumukra.

Miért nem munkadíjért dolgozó iparos a borbély!? Azt már nem mondja meg a minisztérium szűkszavú rendelete. Nem mondja és Isten bizony mi sem tudjuk... Mert, hogy becses arcunkat s többekévébbé hajas koponyánkat hétről-hétre mi visszük — megmunkálásra és ezt az „anyag“-ot nem a borbély adja nekünk, ez már vita tárgyát igazán nem képezheti...

1922. május tizedike

történelmi nagy nap. Ekkor vette kezdetét Erdély területén a földosztás és pedig Kisküküllővármegyében Boiomic határán, az állami birtokon. Tehát az állam jár elől jó példával, hogy a népet földhöz juttassa.

Erre vonatkozólag Udvarhelyvármegye valamennyi hivatásos földmivelőjéhez J. Jonescu, Nagyüküllő és Udvarhelyvármegyék gazdasági tanácsosa tájékoztató felhívást intézett e hó 8-káról kelteve Sighisoara városban levő székhelyéről.

Hivatkozik a földmivelésügyi minisztériumnak 8435—922. sz. rendeletére, mely szerint az országgyűlés által mult évi július havában megszavazott törvény alapján, a végleges kisajátítások május 10-én kezdődnek.

Kötelességemnek tartom azt, — írja a felhívásban — hogy tudomására hozzam Önöknek, miszerint a kisajátítással megbízott közegek lelkiismeretesen fognak eleget tenni kötelezettségeiknek és úgy a törvényt, mint a szabályrendeletet a legnagyobb pontossággal és hűségesen fogják alkalmazni s így mindenki meg fogja kapni azt, ami őtet illeti.

A kisajátítások tehát ugyanekkor kezdődnek Odorheiu város ingatlanaira és folytatólagosan a többi kisajátítható területekre is végrehajthatnak.

Hogy végre gátat emelhessünk mindazon álhíreknek, melyeket a kisajátítási elv ellenségei terjesztenek a községek lakossai közt és hogy a megélhetést biztosítsuk, a kormány elrendelte a kisajátítást és egyszersmind a földhöz juttatást, mely a jelen év folyamán keresztülvitetik.

Legfőbb tanácsom, amit Önöknek most adhatok az, hogy nyugodtan várják meg a kisajátítással megbízott közegek munkáinak eredményét

mely valóságos áldást hozó nagyszabású társadalmi mű és többé hitelt ne adjanak azoknak, kik érthető okokból rosz indulattal viseltetnek e munkálatok iránt.

Eddig szól a hivatalos felhívás. Mi pedig azt mondjuk: korszakalkotó határkőnél állunk, a szabadság, egyenlőség és testvériség kifejtésénél! Igyekezzenek e célt minél tökéletesebb magaslatra emelni, hogy végre ember legyen az ember és őszinte felebarátja egymásnak!...

— **Csikvármegye összes tanítóihoz!** (No. 316—922.) I. Tudomására hozom mindazon állami és felekezeti tanító uraknak, kiknek oklevele még nincs nostrifikálva, hogy a »Ministerul Instructiunii Directoratul General din Cluj« 34000—921. sz. rendelete értelmében vizsgájuk f. évi szeptember hó 1-től 15-ig terjedő időközben, később meghatározandó napon Mercurea-Ciucon lesz. Vizsga tárgyai: Román nyelv és irodalom, történelem, földrajz és alkotmánytan. Vizsga díja 50 leu. Kiknek vizsgája a jelzett időben nem sikerül, azok f. é. dec. 15-től 30-ig tehetnek pótvizsgát. II. Mindazon tanítók, kik az 1918—1919. tanév után Románia határain kívül (Magyarországon, Csehszlovákiában stb.) szereztek oklevelüket, nostrifikáló vizsgát a fenti időben és helyen nem tehetnek, hanem a Ministerul Instructiunii Directoratul General din Cluj-hoz címzett kérvényben kérhetik valamelyik állami tanítóképzőintézet kijelölését, melyben a jelenlegi tanterv szerint kell minden tárgyból levizsgáznunk. Mercurea-Ciucon, la 3. Mai 1922. Revizor Școlar.

Hadirokkantak, özvegyek és árvák figyelmébe.

A »Székely Hírek« szerkesztősége emberbaráti szempontból és a gyorsabb elintézés kedvéért magára vállalta a hadirokkantak, özvegyek és árvák vasuti 75 százalékos menetdíjkedvezményének a megszerzését. Tanácsokat adtunk a kérvények felszerelésére, megírtuk azokat s Bukarestben sokszor napokig sürgettük azok kedvező elintézését.

Ellenségeink ezen fáradozásunkat olyan színben tüntetik fel, mintha ez az államtól vállalt kötelezettségünk volna, amelyre kötelezhetők vagyunk. Így mentik egyrészt saját nemtörődömségüket, másrészt minket e téren is rágalmaznak.

Szerkesztőségünk azon tagja, aki ezen ügyekben Bukarestben eljár, erre beszüntette ez irányú működését és így kérvények elintézését többé magunkra nem vállalhatjuk.

Értesítjük hadirokkantainkat — özvegyeinket és árváinkat, hogy kérvényeikkel forduljanak ezentúl Cirlea Kornél prefektusi titkárhoz,

aki ezen ügyek vezetésére kinevezést nyert és utasította a jegyzőket, hogy 15 napon belül eszközöljenek új összeírást s abba vegyenek fel minden jogosultat. Csak azok kapnak vasuton menetdíjkedvezményt, az arra rászorultak ruhát, élelmet, esetleg ipari felszerelést is, akik ebben az új összeírásban benne lesznek.

A következők átvehetik szerkesztőségünkben arcképes igazolványukat:

Hadirokkantak: Erdős Mihály, Fancsali Péter, Magyar József, Csomor József, János Sándor, Vass Áron, Török János, Sebestyén Mózes, Trimfu M. (Vargyas), Fritsch Márton, Máté Áron, László Miklós, Nagy Mózes, Dimény Lajos.

Hadiözvegyek: Szőke Márta, Stojka Mária, Hosszu Anna, Veres Mártonné, Mezei Mária, Egyed Berta, Bencze Róza, Sándor Márta, Varga Róza, özv. Mátéffy Andrásné Nagy Róza, özv. Balázs Sándorné, Mátyás Róza, Kányádi Mária.

Hadiárvák: Antonia és Maria Florea, Varga Eszter, Szőke Irma.

HIREK.

— **Városi takarékpénztárak** még nem sok helyen vannak. De ahol ezt a város érdekében létesítették, ott nagyon jól bevált. Példá erre Nagybánya város. Ezt a helyes intézményt Székelyudvarhely város is jó néhány évvel ezelőtt lelkesedéssel fogadta. Az alapszabályok megszerkesztéséig, a kinyomtatásáig és az akkori képviselőtestületi tagok között történt kiosztásáig el is ment az akció, de ott aztán megakadt. Megakasztották azok, kik önmagukat jobban szerették, mint a város jól felfogott érdekeit. Ezt juttatja eszünkbe Odorheiu város tanácsának 225—922. orf. sz. határozata, melyben kimondta, hogy a város árvaszéke a gyámoltak és gondnokoltak gyám-pénztárilag kezelt pénzéből 8 százalékos kamattal ingatlanokra jelzálogos kölcsönöket folyósít. Igen helyes és gazdaságos cselekedet volna, ha a vármegyei gyám-pénztárral kapcsolatosan, a már kész alapszabályok nyomán, minél előbb megszerveznék a városi takarékpénztárt. Ezzel a mai vezetők örökre beírnák a nevüket a székely anyaváros történet-könyvébe és új korszakot alkotnának közgazdasági életében. Most ezt nagyon jól meg lehet csinálni, csak akarni kell.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Stoicianu George odorhei-székelyudvarhelyi pénzügyigazgatót Targu-Mures-Marosvárhelyre, Anastasiu George tordai pénzügyigazgatót pedig Odorheiu-Székelyudvarhelyre helyezte át.

— **A városok földjét** ha teljesen felosztják, mérhetetlen bajokba sodorhatják a lakosságot. Megtörténhetik, hogy ha a falu egyszer mást gondol, a város lakossága éhen pusztulhat. Ezt ellensúlyozandó, a városoknak szakittassék ki egy megmivelhető nagyobb terület, melyből

a lakosság ellátása — belterjes gazdálkodással — biztosítható legyen. Gondoljunk tehát a jövőre. Vigyázzanak a városok mostani vezetői, mert óriási felelősség sulya nehezedik vállukra — a jövődőt illetően.

— **Kath. theol. fakultást** állítanak fel a bukaresti egyetemen.

— **A perzsaszöbő tanfolyam** Székelyudvarhelyt most már teljesen biztos alapon áll. A minta-szöbőszék megérkezett s aszerint a szükséges mennyiségű szöbőszékek elkészítése is kezdetét kell vegye, hogy a tanfolyam megkezdésekor rendelkezésre álljanak. A tanfolyam június 20-ika körül veszi kezdetét. Felhívjuk mindazokat, kik a tanfolyamra jelentkeztek, hogy a részükre szükséges szöbőszék árába a 300 leut e hó 20-ikáig Bodrogi és Hirsch üzletében okvetlenül fizessék be. A szöbőszékeket egyszerre és egycsoportban kell megrendelni, mert azokat csakis így lehet a kifizetett 300 leus árért beszerezni. Akik a csoportból kimaradnak, jóval drágábban juthatnak majd szöbőszékhez. Tehát mindenkinek érdekében áll, hogy most jelentkezzenek és a szöbőszéke árát azonnal befizessék. Felhívjuk Székelyudvarhely város asztalos iparosait, tekintsek meg a »Székely Hírek« szerkesztőségében levő mintát és az elkészítésére tegyenek ajánlatot.

— **Papi kongresszus.** A Romániában szolgálatot teljesítő összes református lelkészek 1922. június hó 28—29-én II. kongresszusukat Székelyudvarhelyt fogják megtartani. A tárgysorozat 20 pontból áll.

Az ország közepe — térkép és természetes elhelyezkedés szerint is — Odorheiu-Székelyudvarhely. Ezt kellene megértetni sok tekintetben azokkal, akik eddig ezt még nem látták. Nem látják és ezzel az országnak mérhetetlen károkat okoznak. Az ország szélein pld. építik a vasutakat és a központi vérkeringést elhanyagolják. Kifelé pedig erősítik a közlekedést, ahol sem gazdasági, sem stratégiai szempontból nem kívánatos. Valóságos öngyilkosságba

pergetik az országot, ha az arra illetékesek minél előbb észhez nem térnek!

— **A vasárnapi munkaszünet** az egyes hivataloknál már elrendelték. Nagyon örvendünk, hogy »Székely Hírek« ebbeli akciójának sikere van.

— **Polgármester Ur!** Az udvarhelyi sétatérén megáll a vonat 1 percre. A legtöbben itt szállnak le az első, ami városunk szépségeiből utas személe elé kerül, egy nagyterjedésű, büzös szemétdomb. Erre felhívjuk figyelmét s hisszük, hogy hamarosan elkerül onnan. (Beüldözték.)

— **Valóságos boszorkányönyha** volt az elmúlt héten az Odorheiu-székelyudvarhelyi járásbíró hivatali helyisége. Önönte csupor, szerencsevető kártya és más döngős eszköz volt az ítélőbíró előtt; terhelve hosszú bünlajstrommal és a falukról beidézett tanúk alkalmától. **Kádár** detektív fedezte fel, hogy **Keresztes Ignácné** Székelyudvarhelyi híres »tudós asszony«. Elment a Szent-Imre utcába és a 73 éves asszonyt épen kuruzsáson érte. A bíróság bünösnek találta s tekintettel magas korára, mindössze 300 leu pénzbüntetésre és a költségek viselésére ítélte az ügyet.

— **Budapesti mintavásár.** Folyó évi június 17—26-án lesz a budapesti XIII. árumintavásár. Két csarnokban helyezkedik el az új kiállítási terület. A vásárra utazó iparosok kereskedők 50 százalék menetidij kedvezményben fognak részesülni s minden más kedvezményt kapnak. A székelyföldi kamaránál Targu Mures (Marosvásárhely) bárkinek halgazdálkodással szolgál.

— **Tömeges nyugdíjkérdény** vezetik az összes állami tisztviselő és alkalmazottak köréből az egyes miniszteriumokhoz. **Bratianu** miniszter-pénzügyminiszter — mint Bukaresti tudósítónk írja — most javaslatot terjesztett a minisztertanács elé, amelyben a tisztviselők fizetésének leszállítását és ez arányban a drágasági segélyek megemelését javasolja. Ezzel a nyugdíjra kívánczók számát akarja csökkenteni, mert a nyugdíj tudvaleg a törzsfizetés után jár.

— **A zetelakai új templom** zére **Hermann Gyula** festő három méter magas oltárképet készített s a temető szoborparkjának és templomi kis oratorium falakát freskókkal kifestette. Ezért **Fuchs** székelyudvarhelyi plebános a legnagyobb elismerését nyilvánította a székelyudvarhelyi népnek s mindenkinek a legmelegebben ajánlja szolid és megbízható munkájáért.

— **Nem kötelező** a román nyelv használata a nem állandó jellegű vásároknál, mint pl. a szinlapok, mulatságok, hangversenyek és egyéb összejövetelek falragaszain, amelyek az utcákon vagy más nyilvános helyeken kiragasztatnak, szintén a kereskedelmi reklámok esetében. Viszont azonban kívánjuk, hogy a mennyiben több nyelven jelennek meg valamely nyomtatvány, a legelő nagyságu betűvel és hibát-

lan szöveggel történjék. (Grigorescu államtitkár által kiadott 15887—922. sz. rendelet.)

— **A fagyos-szentek:** Pongrác, Szervác, Bonifác épen most vannak. Az időjárás folyton borongós. Gyakran esik az eső, melyben — úgy látszik — az idén bőven lesz részünk.

— **Ezután az 1%-os adó** befizetését a baromvásártéren a kiküldött pénzügyi tisztviselők szigorúan fogják ellenőrizni a pénzügyminiszterium legújabb rendelete szerint.

— **Berry Béla** 68 éves gépész medgyesi születésű egyén elhalálása alkalmából az örökösöket keresi az odorheiu-székelyudvarhelyi rendőrség.

— **A magyarok** — mondja Mateu államtitkár az »Uj Kelet« munkatársának — eddig közel ötmillió leut kaptak az államtól iskolai célokra.

— **Piaci árak.** Odorheiu-Székelyudvarhely, 1922. május 9-én: Buza 63—68, rozs —, zab 28—, törökbuza 45—48, burgonya 11—14, kendermag 60—70 leu vétként, lucernamag literenként 35 leu. Nagy kínálat és kereslet volt.

— **Gyorsaság, nem boszorkányság.** Ezt igazolja az a mesebe illő eset, amely épen az elmúlt héten történt. A Bukarestben hétfőn este 6 órakor feladott távirat csütörtökön d. u. 4 órára pontosan megérkezett Odorheiu-Székelyudvarhelyre.

— **Az italméréseket** a pénzügyminiszterium rendelete értelmében revízió alá veszik. Csakis a legindokoltabb esetben adható meg az engedély.

— **A resiczai gyárakban** ezidő szerint — mint Deleanu volt iparügyi államtitkár egy bécsi folyóiratban közli — 20,000 munkás dolgozik. Teljesítőképességüket jellemzi, hogy a háború során felrobbantott csernavodai Dunahidat (Konstanca előtt) meglepő rövid idő alatt, külföldi segítség nélkül állították helyre. A román ipari termékek közül mezőgazdasági gépeket, ekéket és motorokat, amelyek a resiczai művekből kerülnek ki, egyre nagyobb tömegben szállítunk Jugoszláviába. Resicza valószínűleg »kis Krupp-üzem«-mé nőtt. Bizony oda beszállítják a vaskövet és rövidesen, mint pöfékelő gőzmozdony úgy sétál ki a nagyszabásu gyárból.

— **A lebélyegzetlen koronák** beváltásáról írnak a lapok. Az Osztrák-Magyar Bank felszámoló szerződéseit ugyanis a jóvátételi bizottság helybenhagyta és intézkedett, hogy a külföldön levő lebélyegzetlen bankjegyeket beváltásuk. Ezek értéke kb. 1 és 3 tized milliárd.

— **Székely Selters.** Ez a kiváló természetes gyógyborviz, az új forrásbérők áldozatkész kezelésében, egészen megváltozott Kristálytisztán, minden lerakódás nélkül kerül forgalomba. Ami a többi ásványvizekben gyógyerő van, az a »Székely Selters«-ben is föltalálható. Ez az oka, hogy óriási érdeklődés nyilvánul mindenütt s már vagonszámra viszik szét különösen Erdély nagyobb városaiba. Cluj-Kolozsvárt is lehet kapni. Székelyudvarhelyt pedig Gás-

pár és Papp fűszer- és csemege üzletében van a főraktár, honnan helybe és vidékre a viszont eladók kaphatják az ásványvizet. Bizományosokat az összes városokban keresnek és raktárt bárhol felállítanak, megfelelő üvegekészlet felajánlásával. Ajánlatok a »Székely Selters« forráskezeléséhez Odorheiu-Székelyudvarhely intézendők.

— **A „Pásztorlüz“** irodalmi estélyét e hó 6-án tartotta Székelyudvarhelyt, a »Bukarest« nagytermében zsufolásig megtelt nézőtér előtt. A magas színvonalú estélyt **Biró Lajos** főgimn. tanár nyitotta meg s üdvözölte a körünkben megjelent írókat. Az estély keretében a következő írók szerepeltek: **Maksai Albert, Walter Gyula, Berde Mária, Sipos Domokos, Tompa László, Reményik Sándor, Pállis István, Farcádi Sándor, Mihály László, Jaklovszky Dénes, Halmágyi Samu, Molter Károly.** Az estély egyes pontjait a Filharmonikus Társaság művészi játéka és a **Dr Révay** vezetése alatt álló énekkar nyújtottak élvezetet. Különben az estély minden egyes száma a várokozásón felül sikerült.

— **A magyar és német** feliratu gyári jegyek- és címkéket melyeket erdélyi gyártmányok jelölésére használnak, három hónapon belül román feliratu címkékkel kell helyettesíteni.

— **A „Cetatea“** gazdasági és kereskedelmi bank, melynek Székelyudvarhelyt is fiókiintézete van, 1922-iki mérlegét most küldötte be hozzánk. Ebből kitünik, hogy az évet 1 millió 206 ezer 506 leu tiszta nyereséggel zárták le. Kulturális célokra 35.000 leut áldoztak.

— **Megbirságotl rokkantak.** A hadügyminiszterium rendelete szerint — a hadirokkantak minden közmunka alól mentesítve vannak. Ezzel szemben arról értesülünk, hogy egyes községekben azokat a hadirokkantakat, kik a »közhivatal«-t elfogadni nem akarják, váltságdíjra kötelezik. Ez jogtalan.

— **Mesterséges napfényt** talált fel egy angol és arra szabadalmat kért Londonban. Nem ártana ebből hozzánk is rendelni néhány »porciót« a mostani esős idő eltüntetésére. Párisi hír szerint — az idei nyáron nagyon sűrűn lesznek esőzések.

— **Pénzügyintézetek, gyárak és iparvállalatok** figyelmébe! Mindenfajta rászerezett üzleti könyvet, teljesen fővárosi mintára készít Singer Henrik Szatmáron. Erdély legelőcsöbbs üzletikönyv készítője. A legspeciálisabb könyvet 3 nap alatt elkészítem.

SPORT.

A Hargita első csapata ma (vasárnap) játssza tavaszi utolsó bajnoki mérkőzését Nagyszebenben a H. T. V.-val.

Szerkesztői üzenetek.

M. L. Fotosmartonos. Előbb kellett volna szives értesítését küldenie. Az elmaradt példányokat elküldöttük. Ha bármelyik szám elmarad, azonnali értesítését kérjük.

S. R. igazgató Perjámos. A kérdéses ügyben a közoktatási miniszteriumban utána nézünk, esetleg megsürgetjük és az eredményről értesítjük.

SZÉKELY GAZDA.

A tengeri mibélése és fajtái

A »Székely Hírek«-nek írta: **Kónya Gerő** okl. gazdatiszt. (6. folytatás).

5. Magyar tengeri.

Ma is a legnagyobb mértékben van elterjedve és a legkülönbözőbb viszonyok között termesztik, minélfogva tulajdonságaiban is igen különböző. Némely vidékeken megtartotta jó tulajdonságait, máshelyeken elfajzott, visszafajlódott, a mely körülmény a meddőségre való hajlandóságában nyilvánul meg annyira, hogy egy szárra átlagban csak egy cső esik, két csövet egy száron ritkán lehet látni. Későn érik s bőven terem, de a terménymennyiséget igen lerontja a szem és csutka közötti kedvezőtlen arány; 100 klg. csöves tengeriből alig 65 klg. esik a szemre és 35 klg. a csutkára (csuszára). Szára vastag 250 cm. magas, jó, leveles, sok és jó takarmányt szolgáltat. Kat. holdanként 14—18 m. mázsa termést is megad.

A legutóbbi évtizedekben gondos kiválasztás által és éveken át tartó nemesítés következtében sikerült olyan magyar tengeri fajtákat előállítani, melyek 2—3 héttel korábban érnek meg bővebben teremnek és 100 klg. csöves tengeriből 78—80 klg. esik a szemre és csak 20—22 klg. a csutkára. Legjobb ezen változatok között a lapusnyaki, saági, algyógyi és zombolyai fajták.

(Folyt. köv.)

LEGUJABB.

— **A nagykadácsi rémes gyilkosság.** 1921. nov. 28-ra virradó éjjel meggyilkolva találták Elekes Miklósnét és 7 éves fiát. Öt éves fia súlyosan megsebesülve az éjszakát a halottakkal összebujva töltötte el. A nyomozás rendjén alapos gyanu hármlott Elekes Miklósról, a különváltan élő férjre, akit le is tartóztattak. Ez ügyben a főtárgyalás f. hó 13-án kezdődött meg a székelyudvarhelyi törvényszéken. Lapunk zártakor a tárgyalás folyamatban van.

Dela pretura plasii Cristur. No. 2482—921.

Pályázati hirdetés.

Az üresedésben levő porumbeni-mari (nagygalambfalvai), avramești (szentábrahामी) és eliseni (székelyszenterzsébeti) **segédjegyzői** állásokra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi l. t.-c.-ben, illetve az 1900. évi XX. t.-c.-ben megkivánt képességet igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb f. évi május hó 30. napján déli 12 óráig annál inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Cristur, la 12. Maiu 1922.

Dr Sebesi, pretor.

Óvadékképes boltkézelt keres

a székelyvarsági Hangya szövetkezet mielőbbi belépésére. Javadalmazása kb. 1000 leu havonként, lakás, fűtés, világítás. Jelentkezni lehet: Hangya Raktár Odorheiu. 1—2

AZUGAI SÖR

udvarhelyvármegyei kizárólagos raktára viszonteladók és fogyasztók számára nagyban és kicsinyben bor-, sör-, szesz- és édesített italok nagyraktárában

ODORHEIU (Székelyudvarhely), Strada Principesa Elisabeta (Bethlen-utca) 24. szám

CSEPLÉSI IDÉNYRE

I-a angol gépszij minden méretben. Varró és kötőszijat minden minőségben. Gépkenő olajat, henger olajat, benzint, nyers olajat, I-a tavotte gépszirt, az összes cséplő alkatrészeket a legjutányosabban szállítja a

SCHIEB GEPGYAR R.-T. TELEPE

MAROSVÁSARHELY, Kossuth Lajos-utca 7. szám.

Dela pretura plasei Praid.

No. 296—1922.

Pályázati hirdetmény.

Odorheiu vármegye parajdi járásban üresedésben levő alsósófalvi segédjegyzői állásra nyilvános pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy képesítési okmány és esetleg szolgálati bizonyítvánnyal szabályszerűen felszerelt pályázati kéréseiket a vármegye Prefektjéhez címezve, hivatalomnál f. évi május hó 17-én d. e. 12 óráig nyujtsák be. E határidő leteltével beadott pályázati kéréseket nem fogadom el. E hirdetményben jelzett állást Prefekt ur ki nevezés útján fogja betölteni. A segédjegyzői állás javadalmazása a Gazeta Oficială 1921. évi 5. számában a Belügyminiszterium államtitkársága által kibocsátott körrendeletben van megállapítva. A jegyzői körhöz 2 község tartozik.

Praid, 1912. április 10.

Bartha Gábor, primpretor.

FIGYELEM!

Van szerencsém értesíteni a T. vásárló közönséget, hogy nagyon szép és finom kivitelű izléses svájci zseb, ébresztő, diszébresztő, valamint fall óráim érkeztek

és olcsó árban kaphatók. Állandó raktáron tartok továbbá izléses arany jeggyűrűket, kővesgyűrűket, függőket, arany nyakláncokat, karkötőket, izléses és olcsó ezüstdublé függőket stb.

Minden e szakmába vágó munkát jutányosan és pontosan teljesítek, miért is a közönség szives partfogását továbbra is kérem: Tisztelettel

Izákovits Bernát
Odorheiu, Deák-tér 12. szám.

Férfi, női és gyermekruhákat, végárukat, háziszötteket, posztókat, fonalakat s minden e szakmába vágó munkákat az összes színekben szakszerűen és olcsón

FEST, TISZTIT SCHMITZ

Odorheiu-Székelyudvarhely, Strada Stefan Cel Mare (Malom-utca) 21. szám alatt.

Postai megbízásokat különös gondossággal eszközöl. — Vidéki képviselőket az egész Székelyföld területére keres és ajánlatokat elfogad.

Sósfürdő. Fernengel Sósfürdője nyitva van a hét péntek, szombat, vasárnap, hétfő és kedd napjain.

Ingyen házi orvos

az „Élet könyve”. 20 leuért megkaphatja a „Székely Hírek” kiadóhivatalában.

Tamás Simon Drogériája

Odorheiu—Székelyudvarhely Kossuth-utca 29. szám.

Parfümök minden minőségben. Viszonteladók részére is. **Eredeti angol football labdák. Fényképészeti cikkek.** Valódi németországi tejoltó porban és folyadékban. Hazai- és külföldi **gyógyszerkülönlegességek.** Sebészeti cikkek. Gummi áruk. Pipere-cikkek. Füsű- és kefeáruk. — Mindennemű rum- és likőr-eszenciák legelőnyösebb beszerzési helye.

TAVASZI IDÉNYRE

legjobb a legujabb formájú

TURUL CIPŐ

Kapható a székelyudvarhelyi fiókraktárban.

Az ország legnagyobb cipóraktára.

180 saját fióktelep a bel- és külföldön.

HARGITAI TERMÉSZETES GYÓGYBORVIZ

SZÉKELY SELTERS

KUTKEZELŐSÉG: Odorheiu-Székelyudvarhely, Andrei Muresan (Solymossy-utca) 15. szám alatt.

Főraktár: **GÁSPÁR és PAPP**

fűszerüzletében, hol a helyi és udvarhelyvidéki elárusítók eredeti árakban kaphatják.

Friss töltésű ásványvíz állandóan kapható. Raktárról vagonba rakva (üvegcsérével) 1 liter 1'60, 0'7 liter 1'40, fél liter 1'30 leu. A forrásnál litere 1'40, 0'7 lit. 1'30, fél liter 1'10 leu.

Teljes tisztelettel: **Derzsy Dénes**, forrásbérlet.

Californiai

CSEMEGE-CONZERV

különlegesség

Biztos, csalhatatlan háziszser székrekedé ellen. Nem orvosság, hanem nyálánkság melynek meglepő a hatása. Tisztítja a vért, erősít, fiatalít, meghosszabbítja az életet. Megrendelhető a pénz beküldése ellenében negyed kgos adag 50 leu, fél kgos adag 110 leu, egy kgos 210 leu bérmentve.

Edelmann Márk, Nagyvárad
10—100 Vámház-u. 53.

No 1093 „Nyugat” hirdetés.

Készbutor raktár!

Mielőtt butorszükségletét be szeretné, sziveskedjék

BALÁZS KAROLY

utóda cég Odorheiu, Bul. Reg. Feri (Kossuth-utca) 27. szám alatt

sajátkészítményű készbutorraktárt megtekinteni, ahol a legmodernebb ebédlő, háló és konyha berendezés kapható. A butorok jó ságáért felelősséget vállalok, az legjutányosabban számíttatnak. Helytelképes egyének részére részletfizetés mellett is szállítok.

Özo. Balázs Károly
cégtulajdonos.

Csomagoló-papíro

kilószámra és nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női-, férfi-, gyermek fehérneműek, menyasszonyi ke-lengyék

tavaszi kabátok

és kosztümök legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legujabb divat szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolig Keresztélyné
Sz.-udvarhely, Str. Horea.
(Kornis utca 14. szám alatt emelet)